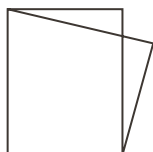

Studiehåndbog for sygeplejerskestuderende

Anmeldt af Malene Hangaard Alstrup, lektor, Master of Health Science (Nursing), VIA Sygeplejerskeuddannelsen

Kan man lave en håndbog for dét at blive og lære at være studerende? Ja! – det kan man helt bestemt, og *Studiehåndbog for sygeplejerskestuderende* af Anette T. Dennig, Thea Q. Hjørnholm, Anne-Lisbeth Pedersen, Peter S. Jørgensen og Lotte Rienecker er et rigtig godt og brugbart bud på en sådan.

9 kapitler er det blevet til – fordelt over 145 sider. Alle indeholder vigtigheder, som er relevante for både en kommende eller en potentielt kommende sygeplejerskestuderende og for dem, som aktuelt er på studiet. Bogens 9 kapitler handler både om det studietekniske, det faglige i at studere til sygeplejerske og om dét at være (og blive) studerende. Vi ved, at overgangen fra elev til studerende er svær og noget, som ikke bare sker af sig selv, fra den ene dag til den anden. Vi ved også, at overgangen fra aktiv på arbejdsmarkedet til studerende er en udfordring og ej heller bare sker af sig selv. Derfor

falder denne bog på 'et tørt sted'; lige midt imellem drømme og forventninger. For hvad vil det egentlig sige at være studerende? Hvordan bliver man det? – og hvad forventes der af mig? Hvad betyder alle de lidt mærkelige og meget lange betegnelser i studieordningen og semesterbeskrivelserne? – og hvad skal jeg egentlig igennem i løbet af de næste 3,5 år? Dette og meget mere kommer denne bog omkring. Den giver ikke alle svarene – men faciliterer, at læseren selv er en del af svaret, og lovliggør, at alle svar ikke er ens for alle.

I kan formentlig allerede nu mærke min begejstring for bogen – den kan noget! Og på mange måder har uddannelsen og (kommende) studerende kaldt på lige præcis denne bog i noget tid. At blive studerende er komplekst. At blive sygeplejerske er heller ikke ukompliceret. Men med denne bog i hånden er man altså godt hjulpet! Uanset om det handler om

den kommende professionelle identitet og profession, eller om det handler om det, der sker i én selv, når man indleder og gennemlever sin dannelsesrejse til sygeplejerske.

De 9 kapitler er alle skrevet i et lettilgængeligt og meget nært sprog – man får oplevelsen af, at der bliver talt direkte til én, og den når i mål med ikke at gøre tingene sværere, end de reelt er. Samtidigt lægger den heller ikke skjul på, at uddannelse er noget, man *tager*, og ikke noget, man bare *får* – der er altså tydelighed på læserens egen opgave i dét at blive sygeplejerskestuderende fra start.

Den første sætning i første kapitel er: "Tillykke, du er startet på en både spændende og udviklende rejse", og kapitlet handler om at komme i gang med studiet og som studerende. Her er der både fokus på opgaven (studiet) og på individet (den studerende), og alt i alt sætter kapitlet en god og tydelig retning – både for bogens efterfølgende kapitler og for læseren. Det handler både om at "knække koden" på studiet og om at "knække koden" på at være studerende – det faglige og det sociale – og sammenhængen her imellem.

Det andet kapitel handler om studiet til sygeplejerske. Her tilbydes læseren et overblik og et navigeringskort til studiets mange termer, begreber, fagområder og fag, som hele tiden understøttes af argumenter herfor samt små bokse med gode råd til læseren. Kapitlet kommer også omkring uddannelsens opbygning i henholdsvis teori-moduler (på campus) og i klinik-moduler (i praktikken) og om de forskelligheder og sammenhænge, der er her imellem, samt giver en lille teaser i forhold til de mange muligheder, man

ender ud med, når man er færdig med sin sygeplejerskeuddannelse.

Kapitel 3 handler om undervisning på campus, og hvordan man som studerende får mest ud af det. Kapitlet tilbyder en forståelse af læring og udfolder de forskellige undervisningsformer, man bliver mødt i, gennem uddannelsen. Kontinuerligt er der fokus på læserens egen andel i læringen og på, hvordan man får mest muligt udbytte af aktiviteterne gennem forberedelse og (aktiv) deltagelse. Halvdelen af kapitlet er – med rette – tildelt feedback; hvordan man lærer af feedback, giver feedback og modtager feedback. Feedback præsenteres som et studieværktøj og som et element af studiet, både på campus, i klinikken og i simulationslokalerne – afslutningsvis sættes det i relation til det arbejdsliv, som kommer efter uddannelsen, hvor værdien af at være en kollega, som er god til at give og modtage feedback, bliver det endegyldige argument for sidernes berettigelse. Et rigtig, rigtig, rigtig(!) godt afsnit i denne bog.

Det efterfølgende kapitel handler om studievaner, studiestrategier og studieteknikker og tilbyder en palet af muligheder for læseren. Her kommer bogens ønske om at være et opslagsværk særligt til sin ret, og den (kommende) studerende kan både finde løsninger og inspiration af bred variation; uanset om det omhandler læsning, notattekniik, opgaveskrivning eller mundtlige oplæg.

Femte kapitel handler om sygeplejersprog, teorier og videnskabelighed, som kort og præcist – knap 8 sider! – får sat streg under og skel mellem teorier og videnskabelighed. Fagsprog og metoder er en vigtig del af uddannelsen, hvilket kapitlet forbilledligt tydeliggør på en let-

tilgængelig måde. Samtidigt berører det også problematikken i, at det ofte gøres sværere at mestre, end det egentligt er, og giver i stedet en forståelse af, at det er 'et håndværk', du skal lære, og som du får god mulighed for at øve dig på under uddannelsen.

Kapitel seks omhandler studiegrupper, som er en mere eller mindre obligatorisk del af uddannelsen. Kapitlet er ærligt om både potentialer og udfordringer ved studiegrupper og kommer med forslag til både etablering, regler for – samt håndtering af konflikter i grupperne.

Det syvende kapitel handler om at være studerende i praktik, herunder hvorfor det er en vigtig del af uddannelsen, samt hvor, hvornår og hvordan man kommer i praktik, og hvordan man arbejder med egen læring i praktik. I kapitlet findes desuden en årsoversigt over uddannelsens fulde længde, hvor det tydeligt fremgår, i hvilke uger på hvilket semester man skal være i praktik.

Kapitel otte har fokus på obligatoriske opgaver og eksamen og kommer omkring de vigtige elementer, former og regler i relation til både eksamensforudsætninger og mundtlige såvel som skriftlige eksamener.

Kapitel ni handler om studievejledning og de støttemuligheder, man har som studerende på uddannelsen. Kapitlet indledes med et fint skriv om den udvikling, som finder sted i livet parallelt med uddannelsen, og om, hvordan de to sammen til tider kan spænde lidt ben for én. Der opfordres til brug af studievejledning, og det fremstår så fint og tydeligt, at alle kan have brug for hjælp og støtte undervejs. Derudover indeholder kapitlet

information om særlige støttemuligheder og tilbud for studerende samt handlingsanvisninger i relation til bl.a. sygdom, orlov, genindskrivning etc.

Gennem min egen erfaring som underviser på sygeplejerskeuddannelsen kan jeg komme på adskillige situationer, hvor denne bog kunne have været en hjælp for mig og mine studerende. Bare dét at have "et fælles sted" at starte jagten på et svar: "hvad siger håndbogen om dette?" – ville kvalificere mange af mine vejledninger og sparringer med studerende. Og tænk hvis vi alle – undervisere på tværs af semestre og studerende fra forskellige hold – startede jagten samme sted hver gang.

Studiehåndbogen for sygeplejerske-studerende rummer i min optik dette potentiale. Jeg kan sagtens se mig selv, forud for fx tredje semesters aktiviteter, tage afsæt i kapitlet om studiegrupper og slutte af med kapitlet om opgaver og prøver. Jeg kan også se mig selv henvise til kapitlet om studievejledning, i relation til en studerendes behov for støtte, og jeg kan se mig selv adskillige gange vende tilbage til kapitlet om sygeplejesprog, teorier og videnskabelighed.

Denne bog evner at omsætte det særligt komplicerede ved at studere noget, til noget begribeligt og håndgribeligt, som jeg forventer kan give mening for rigtig mange (kommende) studerende. Samtidigt rummer den en ærlighed, som på flere måder er forbilledlig, eks.:

- "Det er vigtigt at understrege, at du ikke *får* en uddannelse men *tager* en uddannelse"
- "Uanset hvilken retning du vælger, er der noget grundlæggende, der er ens,

og som du skal kunne som sygeplejerske"

- "Studiet er omfattende, og forventningerne til dig er store"
 - "Er du engageret og motiveret for studiet, og gør du en seriøs indsats, så vil du opleve en både spændende og udviklende studietid"
 - "Det er dit engagement og din motivation for uddannelsen, som er den vigtigste drivkraft"
 - "Held og lykke med din uddannelses-tid. Forvent, at det bliver både udviklende og krævende"
 - "Det er fedt at være studerende til sygeplejerske"
- alle sammen sætninger, som vi som undervisere ofte har behov for og lyst til at tage med i samtalerne med vores studerende. Nu er sætningerne der fra starten. Og i stedet for først at skulle erkende dem kan vi nu anerkende dem og tage afsæt i dem, sammen med de studerende.

Alt i alt er denne bog i sin helhed ønsket og ventet – samtidigt er den godt kvalificeret, aktuel og nutidig – og ærlig. Alligevel sidder jeg med drømme til toeren; for en god etter sætter jo altid barren højt for toeren! Jeg kunne drømme om et godt kapitel om tvivl – særligt dén tvivl, som studerende ofte fortæller at møde undervejs på deres studie, for nogles vedkommende flere gange. Den berøres i bogen – dog knap så uddybende og handlingsorienteret som bogens andre elementer. Dette er ærgerligt, især fordi vi ved, at netop den studietvivl, som opstår undervejs, forårsager ensomhed og tvivl på egne evner – og nogle gange i en sådan grad, at den studerende ikke ser andre muligheder end at skrive sig ud af uddannelsen.

En anden drøm for næste version af håndbogen er noget, som kan støtte den studerende undervejs i vedkommendes studietid – i relation til negativ omtale og kritik af det fag, man har valgt at uddanne sig indenfor. Aktuelt er sygeplejen og sundhedsvæsenet et konstant omdrejningspunkt i medierne – og det må være særligt at skulle forsvare et studievalg for venner og familie af en profession, som man oftest hører de dårlige historier om – og som man reelt ikke har det fulde greb om endnu. Denne opbakning mangler jeg i bogen, med muligheder for hvordan man kan håndtere det, og hvor man kan søge hjælp. Min oplevelse som underviser er, at dette ofte fylder meget for vores studerende, og vores ord er ikke altid nok i denne sammenhæng. Så her er potentiale for et ekstra kapitel i version 2 af bogen.

Når dét så er sagt, så er bogen bestemt klar til brug og kvalificeret i sin aktuelle form! Jeg kunne ønske mig, at den fulgte med bekræftelsen på optagelse på studiet allerede her til sommer – til dem alle sammen – for så god er bogen altså!